

Riedsútstel

LIST	: 23 april 2026
Agindapunt	: 16
Status	: Besluitvormend
Program	: 6 – Sociaal Domein
Portefúljuhâlder	: D. Fokkema
Amtner	: B. Steffens en T. Talsma
Bylage	: 1. Startnotitie 'Kansrijk opgroeien in gemeente Tytsjerksteradiel'
Saak- en stiknûmer	: 2026011918397 en 26ZG127014

Underwerp

Vaststellen startnotitie Kansrijk Opgroeien in Tytsjerksteradiel

Wy stelle jo foar te besluten om:

De startnotitie Kansrijk Opgroeien in gemeente Tytsjerksteradiel, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen.

Koarte gearfetting

De startnotitie 'Kansrijk Opgroeien' schetst de richting voor het nieuwe beleidskader Jeugd & Onderwijs 2027–2031. De notitie zet in op preventie, normaliseren, onderwijs als kernpartner en een sterke pedagogische basis, conform landelijke en regionale opgaven zoals de Hervormingsagenda Jeugd, de visie Onderwijs-Jeugd Zuidoost Friesland (HARADA) en de aangescherpte leidende principes uit de Fryske Regiovisie Jeugdhulp. Met deze koers bouwen we aan een samenhangend en toekomstbestendig stelsel waarin jeugdigen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Het voorstel aan de raad is om de startnotitie officieel vast te stellen als kader voor de verdere uitwerking van het beleidsplan Jeugd & Onderwijs.

Ynlieding

De gemeente Tytsjerksteradiel wil dat alle jeugdigen veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien. De druk op het jeugdstelsel neemt toe door onder andere lerarentekorten, medicalisering, verhoogde prestatiedruk en maatschappelijke stressoren zoals bestaansonzekerheid, wat leidt tot meer inzet van jeugdhulp. Tegelijkertijd stelt de landelijke Hervormingsagenda Jeugd hogere eisen aan preventie, samenwerking en financiële houdbaarheid, en worden regionaal de uitgangspunten aangescherpt via de Fryske Regiovisie jeugdhulp. Deze startnotitie geeft richting aan hoe de gemeente met partners een verschuiving maakt van zorg naar preventie, van individueel naar mienskip, en van versnippering naar een geïntegreerd pedagogisch ecosysteem.

Histoarje

Sinds 2015 werken gemeenten en regionale partners aan de versterking van de jeugdhulp, onder andere via de Hervormingsagenda Jeugd en regionale trajecten zoals de REJA en de Fryske Regiovisie Jeugdhulp. Begin 2026 zijn de leidende principes voor de nieuwe regionale inkoop Specialistische Jeugdhulp verder uitgewerkt, met als uitgangspunt dat ondersteuning zoveel mogelijk lokaal wordt georganiseerd ("lokaal, tenzij..."). Deze regionale beweging vereist lokaal een stevig fundament; deze startnotitie vormt daarin de noodzakelijke eerste stap richting het nieuwe beleidsplan Jeugd &

Onderwijs 2027–2031. Tot slot bouwt deze startnotitie voort op bestaand beleid op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, gezondheid, armoede en de sociale basis.

Kernboodskap

De kern van de startnotitie is dat de gemeente kiest voor een preventieve, gebiedsgerichte en integrale aanpak van opvoeden, opgroeien en leren, met onderwijs als centrale partner. De focus ligt op normaliseren, het versterken van de pedagogische basis, ondersteuning dichtbij en het realiseren van doorlopende ontwikkellijnen. Hiermee sluit de koers aan op regionale en landelijke kaders die inzetten op het benutten van sociale en pedagogische netwerken, het beperken van specialistische zorg en het duurzaam beheersbaar maken van het stelsel. De raad wordt gevraagd de startnotitie vast te stellen als richtinggevend kader voor de verdere beleidsuitwerking.

Konsekwinsjes

Organisatorisch:

- Versterking van gebiedsgerichte samenwerking tussen gemeente, scholen, GGD, JGZ, KEARN, welzijn en lokale netwerken.
- Inrichting van vaste overlegstructuren via LEA, thematische werkgroepen en gebiedsgesprekken.

Financieel:

- Preventie en gebiedsgerichte inzet worden leidend in financiële sturing, met zo veel mogelijk benutting van bestaande middelen (OAB/GOAB, jeugdhulpbudget, subsidies en cofinanciering).
- Aansluiting op de regionale inkoopstrategieën is noodzakelijk, aangezien vanaf 2028 ambulante ondersteuning deels en gefaseerd lokaal wordt georganiseerd.

Inhoudelijk:

- Toename van samenhang in ondersteuning rondom het kind, met minder escalatie en betere ontwikkelkansen.
- Verwachte daling van jeugdhulp instroom op termijn door preventie, normaliseren en vroegsignalering.

Kommunikaasje

Deze startnotitie biedt een basisuitgangspunt voor de samenwerking met lokale partijen en de mienskip. Bij het definitieve beleidsplan wordt actief gecommuniceerd met inwoners, dorpsbelangen en partners over de koers en vervolgstappen.

Ferfolchtrajekt

Na vaststelling van de startnotitie volgt de verdere gebiedsgerichte analyse (voorzieningen, partners, pedagogische kracht) en de ontwikkeling van de Preventiematrix per dorp. In 2026 wordt de definitieve beleidsnotitie Jeugd & Onderwijs opgesteld en vastgesteld. Vervolgens start in 2027 de implementatie met vaste samenwerkingslijnen per gebied en continue monitoring. In 2028 vindt de verbreding en borging plaats en in 2030 volgt de eindevaluatie en voorbereiding van het nieuwe kader 2030–2034.

Burgum, 31 maart 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

dhr. mr. K.A. Breuker

Riedsbeslút

De ried fan de gemeente Tytsjerksteradiel;

Nei it lêzen fan it útstel fan it kolleezje fan boargemaster en wethâlders fan 31 maart 2026, punt nûmer: 16;

Beslút:

De startnotitie Kansrijk Opgroeien in gemeente Tytsjerksteradiel, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen.

Sa fêststeld yn de iepenbiere gearkomste fan de ried fan de gemeente Tytsjerksteradiel fan 23 april 2026.

De griffier,

De foarsitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker